

MERCATS FINANCIERS: REGIM INSTITUCIONAL I CONTRACTUAL

Trimestre: Tercer

Crèdits: 4 ECTS

Hores de dedicació de l'estudiant: 100 hores (24 de docència)

Llengua de docència: Castellà

Docència: les sessions plenàries s'impartiran en format virtual. Si la situació sanitària ho permet, tan aviat com sigui possible es tornarà a la docència 100% presencial a la seu de Balmes / Rosselló.

Coordinador: Dr. Joaquim Castañer Codina

Contacte: joaquim.castaner@upf.edu

Professorat:

El professor responsable de l'assignatura és el Dr. Joaquim Castañer Codina, advocat especialista en dret del mercat financer i professor de Dret Mercantil de la *Universitat Pompeu Fabra*.

La docència podrà ser impartida pel mateix professor responsable o, eventualment, per un professional reconegut especialista en la matèria a tractar a la sessió corresponent.

1. Presentación de la asignatura

Aquesta assignatura pretén oferir als alumnes les claus introductòries essencials del *Dret del Mercat financer*. Les limitacions de temps i la naturalesa del curs obliguen a centrar l'atenció en alguns dels temes més rellevants del *Dret del mercat de valors* i del *Dret del mercat del crèdit*, encara que la primera sessió de cadascun d'aquests blocs es destinarà a oferir una visió general de les característiques d'aquests mercats, amb especial atenció als subjectes (p. ex. intermediaris, etc.) que hi operen.

No hi ha dubte de la importància dels dos sectors que s'examinaran en aquesta assignatura, que ha crescut en aquests últims anys atesa la profunda reestructuració institucional que han sofert (en particular, el mercat de crèdit) i per les dificultats i problemes que han originat alguns dels seus contractes i operacions (p.ex. clàusules abusives en els préstecs hipotecaris, vicis del consentiment en la contractació de productes financers complexos, etc.).

Des d'un punt de vista legislatiu, el Dret dels mercats financers es caracteritza per una normativa abundant i dispersa, així com també per la seva naturalesa tècnica, doncs es tracta d'una matèria particularment especialitzada. Des de l'òptica judicial, hi ha moltes sentències sobre temes puntuals (p. ex. clàusules "sòl" dels préstecs hipotecaris, defectes en la informació quan es contracten participacions preferents, etc.) però aquest fet contrasta amb la pràctica absència de jurisprudència en altres aspectes. En fi, des de

la perspectiva doctrinal, s'han escrit nombrosos articles en relació a la contractació de productes financers, però encara hi ha escassetat d'obres de referència actualitzades de la part estructural o institucional.

Les sessions aquí previstes no pretenen ser exhaustives, però sí oferir a l'alumne una selecció dels temes més rellevants en l'àmbit professional des de la perspectiva del dret privat. Metodològicament, els professors podran facilitar als alumnes les lectures i els materials que aquests hauran de consultar abans de la classe. La complexitat de moltes de les matèries que s'examinaran exigeix d'aquest esforç previ si es vol aprofitar plenament la sessió.

2. Competències a adquirir (segons RD 775/2011)

E1. Posseir, comprendre i desenvolupar habilitats que possibilitin aplicar els coneixements acadèmics especialitzats adquirits en el grau a la realitat canviant a la qual s'enfronten els advocats per evitar situacions de lesió, risc o conflicte en relació amb els interessos encomanats o el seu exercici professional davant de tribunals o autoritats públiques i en les funcions d'assessorament.

E3. Conèixer i ser capaç d'integrar la defensa dels drets dels clients en el marc dels sistemes de tutela jurisdiccional nacional i internacional.

E10. Desenvolupar destreses i habilitats per a l'elecció de l'estratègia correcta per a la defensa dels drets dels clients tenint en compte les exigències dels àmbits diversos de la pràctica professional.

E11. Saber desenvolupar destreses que permetin l'advocat millorar l'eficiència de la seva feina i potenciar el funcionament global de l'equip o institució en què la porta a terme mitjançant l'accés a fonts d'informació el coneixement d'idiomes, la gestió del coneixement i l'ús de tècniques i eines especialitzades.

E13. Saber exposar de forma oral i escrita fets, i extreure argumentalment conseqüències jurídiques, en atenció al context i al destinatari a què vagin adreçades d'acord en cada cas amb les modalitats pròpies de cada àmbit jurisdiccional.

E14. Saber dur a terme treballs professionals en equips específics i interdisciplinars.

3. Continguts i programació

3.1 Cronograma de les sessions teòrico-pràctiques

Sessió	Data i hora
<i>Primera</i>	Dimarts 6 abril 2021 (18:30 a 20:30 h.)
<i>Segona</i>	Divendres 9 abril 2021 (16:30 a 18:30 h.)
<i>Tercera</i>	Dijous 15 abril 2021 (16:30 a 18:30 h.)
<i>Quarta</i>	Divendres 16 abril 2021 (16:30 a 18:30 h.)
<i>Cinquena</i>	Dijous 29 abril 2021 (16:30 a 18:30 h.)
<i>Sisena</i>	Divendres 30 abril 2021 (16:30 a 18:30 h.)
<i>Setena</i>	Dijous 6 maig 2021 (14:30 a 16:30 h.)
<i>Vuitena</i>	Divendres 14 maig 2021 (18:30 a 20:30 h.)
<i>Novena</i>	Dimarts 18 maig 2021 (14:30 a 16:30 h.)
<i>Desena</i>	Dijous 20 maig 2021 (16:30 a 18:30 h.)
<i>Onzena</i>	Divendres 21 maig 2021 (18:30 a 20:30 h.)
<i>Dotzena</i>	Dijous 27 maig 2021 (16:30 a 18:30 h.)

3.2. Continguts

A continuació s'exposen els descriptors temàtics que s'examinaran a cadascuna de les sessions. El detall concret es facilitarà pel professor responsable als alumnes amb suficient antelació.

Part 1. Dret del mercat del crèdit.

Primera sessió. Perspectiva institucional del mercat del crèdit.

Segona sessió. Operacions bancàries passives i neutres.

Tercera sessió. Operacions bancàries actives i les seves garanties. En especial, els crèdits i préstecs amb garantia hipotecària.

Quarta sessió. Regulació del serveis de pagament.

Cinquena sessió. *Perspectiva normativa i jurisprudencial de la contractació de productes i instruments financers complexos.*

Sisena sessió. El crèdit bancari en el concurs de creditors

Part 2. Dret del mercat de valors.

Setena sessió. Perspectiva institucional del mercat de valors.

Vuitena sessió. Prestació de serveis d'inversió: l'assessorament financer.

Novena sessió. Mercat primari de valors: emissió de valors negociables.

Desena sessió. Oferta pública d'adquisició de valors.

Onzena sessió. Ètica en els mercats financers.

Dotzena sessió. Prevenció del blanqueig de capitals en operacions financeres.

4. Avaluació

4.1. Desenvolupament de les sessions.

Cadascuna de les sessions de dues hores es dedicarà a la matèria assignada. El professor podrà facilitar documentació i/o lectures recomanades abans de la mateixa.

Durant les sessions s'exposaran les claus de les institucions examinades amb una orientació eminentment pràctica.

4.2. Avaluació de coneixements.

L'avaluació de coneixements de l'assignatura es farà mitjançant un examen final escrit consistent en la contestació d'un test de coneixement amb 4 respostes múltiples sobre tots o alguns del temes exposats en el temari de les sessions teòriques (v. *supra* n. 3.2).

El test tindrà un màxim de 40 preguntes i, per a cada una de elles, hi haurà quatre possibles respostes. Només una serà vàlida. La resposta encertada es valorarà en un punt. L'error en la resposta penalitzarà 1/3 de punt: La qualificació resultarà de la suma i la resta dels punts obtinguts i la seva divisió pel número de preguntes.

En el cas que el model d'examen estatal per l'accés a l'advocacia canviés de format, l'examen d'aquesta assignatura s'adequarà al model de l'examen oficial.

5. Textos legals i bibliografia bàsica recomanada

5.1. Textos legals.

Els mercats financers estan regulats per abundant normativa,. L'alumne haurà de fer servir les normes legals que indiqui el professor a cada sessió. L'estudiant haurà de tenir present que en els últims anys han existit nombroses modificacions de la normativa bancària i del mercat de valors.

Entre altres fonts, la pàgina web del *Butlletí Oficial de l'Estat* (www.boe.es) la base de dades Aranzadi biblioteques (a la que tenen accés els alumnes de la UPF) o la pàgina web

de *Noticias Jurídicas* (<http://noticias.juridicas.com/>), permeten obtenir una còpia actualitzada d'aquestes normes.

5.2. Bibliografia bàsica recomanada.

5.2.1. Manuals [*advertiment: l'edició serà l'última possible, motiu per la qual la indicació que es fa aquí és orientativa*].

- M. BROSETA PONT y F. MARTÍNEZ SANZ: *Manual del Derecho Mercantil*, volumen II, Editorial Tecnos.
- G.J. JIMÉNEZ SÁNCHEZ (coord.): *Derecho Mercantil*, Vol. 6: Contratación en el mercado de valores, Marcial Pons, y Vol. 7: La contratación bancaria, Editorial Marcial Pons.
- A. MENÉNDEZ y A. ROJO: *Lecciones de Derecho Mercantil*, volumen II, Editorial Civitas.
- F. SÁNCHEZ CALERO y J. SÁNCHEZ-CALERO GUILARTE: *Instituciones de Derecho Mercantil*, volumen II, Editorial Aranzadi.
- A.J. TAPIA HERMIDA: *Manual de Derecho del Mercado Financiero*, Editorial Iustel, 2015.
- R. URÍA y A. MENÉNDEZ: *Curso de Derecho Mercantil*, volumen II, 2ª edición, Editorial Civitas.
- F. VICENT CHULIÁ: *Introducción al Derecho Mercantil*²⁴, volumen II, Editorial Tirant lo Blanch.

5.2.2. Bibliografia complementària.

Entre les diverses publicacions existents en aquesta matèria, ens limitarem a destacar algunes obres col·lectives d'especial interès:

- AA.VV.: *Estudios de derecho del mercado financiero. Homenaje al profesor Vicente Cuñat Edo* (coord.: F. GONZÁLEZ CASTILLA y R. MARIMON DURÁ), Universidad de Valencia (Valencia: 2010).
- AA.VV.: *Derecho bancario y bursátil* (director: F. ZUNZUNEGUI), 2ª ed., Colex (Madrid: 2012).
- AA.VV.: *Contratos. Tomo X. Contratos Bancarios* (dir.: M. YZQUIERDO TOLSADA), Aranzadi (Pamplona: 2014).
- AA.VV.: *La reforma bancaria en la Unión Europa y España. El modelo de regulación surgido de la crisis* (coord.: I. FERNÁNDEZ TORRES y J. TEJEDOR BIELSA), Civitas (Pamplona: 2015).
- AA.VV.: *Hacia un sistema financiero de nuevo cuño. Reformas pendientes y andantes* (dir.: C. ALONSO LEDESMA), Tirant lo Blanch (Valencia: 2016).

- AA.VV.: *Los mercados financieros* (dir.: A.B. CAMPUZANO, F. CONLLEDO y R.J. PALOMO), 2ª ed., Tirant lo Blanch (Valencia: 2017).

Entre les publicacions periòdiques espanyoles especialitzades en la matèria destaquen, en particular:

- *Revista de Derecho del Mercado de Valores* [ISSN: 1888-4113] (contenidos accesibles a través de la e-biblioteca de la UPF).
- *Revista de Derecho Bancario y Bursátil* [ISSN: 0211-6138] (contenidos accesibles físicamente en los ejemplares sites en la biblioteca de la UPF).

5.2.3. Pàgines web, blogs i altres recursos electrònics.

- *Blog* «Regulación Financiera» (antigua «Revista de Derecho del Mercado Financiero»), de Fernando Zunzunegui Pastor (abogado especializado en regulación financiera): <http://rdmf.wordpress.com/>
- *Blog* «Almacén de Derecho», de Jesús Alfaro (catedrático de Derecho Mercantil): <http://derechomercantilesana.blogspot.com/>
- *Blog* de Juan Sánchez-Calero Guilarte (catedrático de Derecho Mercantil): <http://jsanchezcalero.blogspot.com/>
- *Blog* «Sistema Financiero», de José María López Jiménez (especialista en regulación financiera): <http://todosonfinanzas.blogspot.com.es/>
- Páginas web institucionales (p.ej., CNMV [<http://www.cnmv.es/index.htm>], FOGAIN [<http://www.fogain.com/>], Banco de España [<http://www.bde.es/webbde/es/>], Ministerio de Economía y Hacienda [<http://www.meh.es/es-ES/Paginas/Home.aspx>], etc.).